

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

podľa § 15a zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

---

a)	Informácie o zdroji ohrozenia
b)	Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí
c)	Nebezpečné vlastnosti a označenie chemických nebezpečných látok - zdrojov ohrozenia
d)	Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach
e)	Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti
f)	Podrobnosti, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva
g/	Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Okresný úrad Dolný Kubín v súlade s § 14, ods. 1 písm. p) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. zverejňuje informácie o zdrojoch ohrozenia, rozsahu ohrozenia, následkoch na postihnutom území, o spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach, úlohách a opatreniach a podrobnostiach o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany v rámci územného obvodu Okresného úradu Dolný Kubín.

a) Informácie o zdroji ohrozenia

1. Objekty nakladajúce s nebezpečnými látkami

Zimný štadión Dolný Kubín

Objekt zimného štadióna zabezpečuje organizovanie hokejových stretnutí, iných športových aktivít športových klubov v súvislosti s korčuľovaním (aj pre verejnosť) a tiež môže byť využitý aj pre organizovanie kultúrnych a spoločenských aktivít.

V prevádzke Zimného štadióna sa nachádza jediná nebezpečná látka - **amoniak**.

Amoniak – sa za prevádzkových podmienok technológie nachádza v primárnom systéme chladenia v plynnom a kvapalnom skupenstve. Amoniak sa nachádza výhradne v priestore strojovne chladenia, situovanej v objekte zimného štadióna len v období mimo prevádzku t.j. 5,5 tony v expanznej nádrži , 0,5 tony v kotlovom ležadlovom kondenzátore a 0,02t v plavákovom regulátore. V prevádzke je hlavne 2-2,5 v expanznej nádobe, 2,5-3,5 t v rúrkovom chladiacom systéme – ľadová plocha, 0,5-1,5 kotlový ležadlový kondenzátor. Od roku 2011 sa využíva autonómny systém varovania.

Chlórovacia stanica Jasenová

Objekt chlórovacej stanici slúži ako úpravňa vody pre obyvateľov okresu Dolný Kubín. Pre účely úpravy vody sa využíva nebezpečná látka chlór. Chlór zabraňuje množeniu zárodkov baktérií vo vodovodných sieťach. Pôsobí podobne ako potravinový konzervačný prostriedok a zaručuje zachovanie kvality vody dodávanej odberateľom z hľadiska nezávadnosti.

Chlór - sa nachádza v 40 kg fľašiach v priestoroch chlórovacej stanice.

2. Povodne

Vychádzajúc z analýzy územia územného obvodu Dolný Kubín z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku. Povodne najčastejšie ohrozujú obyvateľov obcí v povodí vodných tokov.

Celé územie Oravy patrí jednému povodiu rieky Orava do ktorého sa vlievajú všetky vodné toky okresu. Z ľavej strany je to hlavne Jelšavský potok, Zázrivka, Beňovo - Lehotský potok. Z pravej strany sú to Jasenovský potok, Pribišský potok, Žaškovský potok, Krivský potok Najvyššie prietoky sú vyskytujú v jarných mesiacoch.

V poslednom období spôsobujú škody na majetku obcí a občanov lokálne záplavy z privalových dažďov, ktoré aj mimo vodných tokov zaplavujú a ohrozujú časti územia obcí. Tieto sa môžu vyskytovať na celom území okresu hlavne v letných mesiacoch.

3. Zosuvy pôdy

Ďalším potencionálnym zdrojom ohrozenia sú zosuvy pôdy s následkami najmä na majetku. Oblasť severného Slovenska flyšové pásmo, charakteristické častým výskytom svahových deformácií, ktoré sú v poslednom období úzko spojené s intenzívnou povodňovou činnosťou v hodnotenej oblasti. Na základe vypracovaného geologického prieskumu najviac ohrozenou oblasťou je časť katastra obce Žaškov - Haľmová, ktorá ohrozuje novovystavenú ulicu v počte cca päť domov. Zosuvom je ohrozené vedenie VN v katastri obce Istebné - Hrádok ako aj komunikácia I/70. Zosuvy zeminy ohrozujú aj komunikáciu č. I/59 v úseku

Oravský Podzámok - Široká a Oravský Podzámok - Horná Lehota. Ohrozená oblasť je aj na sídlisku Banisko v Dolnom Kubíne.

Ďalšie ohrozené lokality sú v nasledujúcom prehľade o svahových deformáciách v okrese Dolný Kubín.

P.č.	Obec	aktívny od	lokalita
1.	Dolný Kubín	20.7.2011	Timravina ulica
2.	Dolný Kubín	20.7.2011	ulica M. Hattalu
3.	Žaškov	12.7.2011	ulica Hankovská - Dierová
4.	Medzibrodie nad Oravou	1997	Háj - parc. č. 1009
5.	Veličná	1998	Lavičky parc. č. E5242/1.
6.	Veličná	2002	Skalica parc.č. E 4763
7.	Veličná	2011	Do Žaškovských parc. E 5725/1 až 5770/2
8.	Veličná	2009	Nad pastierňou E4689
9.	Oravská Poruba	2009	Diel
10.	Oravská Poruba	2011	Gäcel
11.	Oravská Poruba	2011	Amfiteáter
12.	Kraľovany	2013	Kraľovany Rieka - kameňolom

4. Preprava nebezpečných látok

Preprava nebezpečných látok sa realizuje po cestných komunikáciách a po železnici.

Trasy prepravy **po cestných komunikáciách** v okrese Dolný Kubín sú:
cesta I/18 Kraľovany – Ružomberok, prevládajúcim nebezpečnými látkami sú pohonné látky
cesta I/70 Kraľovany – Dolný Kubín, prevládajúcim nebezpečnými látkami sú pohonné látky
cesta I/59 Ružomberok – Trstená, prevládajúcim nebezpečnými látkami sú pohonné látky

Trasy prepravy nebezpečných látok **po železnici** v okrese Dolný Kubín:

Kraľovany – Košice, prevládajúcim nebezpečnými látkami sú: metanol, etanol, etylén
Kraľovany – Trstená, neprepravujú sa nebezpečné látky

5. Víchrice (veterné smršte)

Veterné smršte a silné vetry postihujú predovšetkým horské hrebene. Veterné smršte sa však môžu vyskytnúť, v závislosti od počasia, v ktorejkoľvek lokalite okresu.

6. Snehové kalamity

Vývoj počasia, hlavne v zimnom období vytváraný nadmerným intenzívnym snežením spojený so silným vetrom môže spôsobovať na území okresu Dolný Kubín snehové kalamity, ktoré majú za následok neprejazdnosť ciest predovšetkým II. a III. triedy. Takéto mimoriadna udalosť spôsobuje problémy s dopravou a hlavne so zásobovaním obcí, prípadne

poskytovaním neodkladnej zdravotnickej pomoci. Hlavné ohrozené úseky sú Dolný Kubín - Malatiná a Oravský Podzámok - Príslop.

7. Zemetrasenia

Mimoriadne javy podľa seizmickej a vulkanickej činnosti a dlhodobých poznatkov, prechádza seizmický zlom stredom okresu od severu na juh (Kraľovany, Zázrivá, Párnica, Žaškov, Istebné, Veličná). Možnosti vulkanických a seizmických činností sú minimálne.

8. Epidémie a epizoócie

Priestory zvýšeného epizootického ohrozenia predstavujú poľnohospodárske družstvá a podniky na spracovanie mliečnych výrobkov.

b) Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí

1. Rozsah mimoriadnych udalostí

U jednotlivých zdrojoch ohrozenia je rozsah možných mimoriadnych udalostí vypracovaný v súlade s vyhláškou MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov, autorizovanými špecialistami na prevenciu závažných priemyselných havárií.

2. Vybrané najnepriaznivejšie havarijné scenáre u jednotlivých zdrojoch ohrozenia

Všeobecné charakteristiky bezpečnostných koncentrácií u jednotlivých pásiem ohrozenia publikované inštitúciami, ktoré vytvárajú hodnotiace kritériá pre podmienky havarijného plánovania.

Por. číslo	Objekt	Druh NL	Projektované množstvo (t)	Skutočné množstvo (t)	Rozsah ohrozenia (r - m, plocha - ha)
1.	Zimný štadión D. Kubín	amoniak	6,0	6,0	r - 2100 m plocha - cca 6 ha (Sídliisko Bysterec)
2.	OVS a. s. Dolný Kubín	chlór	0,56	0,56	r - 723,6 m plocha - 2 ha
1.	OFZ a. s. Istebné	Kyslík kvapalný	20,0	20,0	r - 0 m plocha - 0 ha (areál závodu)
		Elektródová masa	150,0	150,0	r - 0 m plocha - 0 ha (areál závodu)
		Bezvodá upchávková hmota BUH	40,0	40,0	r - 0 m plocha - 0 ha (areál závodu)

3. Následky na životoch, zdraví a majetku na postihnutom území

Rozsah následkov po vzniku mimoriadnej udalosti u jednotlivých zdrojoch ohrozenia na životoch, zdraví a majetku na postihnutom území priamo súvisí s realizovaním všetkých protichemických opatrení (podľa § 3 vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok) v období pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti, ďalej v plnení povinností fyzických osôb, právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov, v napĺňaní pôsobnosti obcí a dotknutých štátnych orgánov v príprave na účinnú ochranu a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ktoré sú ustanovené v platnej právnej úprave.

Následky na životoch, zdraví a majetku sú ovplyvnené bezprostredne po úniku chemickej nebezpečnej látky aj množstvom osôb, ktoré sa v danom čase nachádzajú na ohrozenom území.

Názov a lokalita stacionárneho zdroja ohrozenia	Druh NL (UN kód)	Množstvo uniknutej NL v (t)	Ohrozené obce a objekty	Počet ohrozených osôb
Zimný štadión	Amoniak (1005)	0,3	sídlisko Bysterec	5000
Chlórovacia stanica Jasenová	Chlór (1017)	0,2	objekt chlóravacej stanice	0
OFZ a. s. Istebné - prevádzka Široká	Kyslík kvapalný	20,0	areál závodu	0
	Elektródová masa	150,0	areál závodu	0
	Bezvodá upchávková hmota BUH	40,0	areál závodu	0

4. následky vybraných chemických nebezpečných látok na životnom prostredí na postihnutom území

Amoniak (čpavok):

- je bezfarebný plyn, alebo kvapalina charakteristického dráždivého, ostrého štiplavého zápachu. Pri uvoľnení z nádrží alebo pri odparovaní tvorí veľké množstvo studenej hmly, ktoré sú ťažšie ako vzduch. Pôsobením vysokej teploty sa môže vznietiť. Je vysoko rozpustný vo vode, vo vodnom roztoku tvorí silno leptavú výbušnú zmes a je málo horľavý.

Charakteristika možného ohrozenia zdravia :

Kvapalina aj plyn silno dráždi a leptá oči, dýchacie cesty, pľúca, sliznice i pokožku. Spôsobuje dráždivý kašeľ a kŕče môžu viesť až k uduseniu. Po styku pokožky s kvapalinou môže vyvolať silné omrzliny. Nadýchnutie vyššej koncentrácie má smrteľné účinky.

Prvá pomoc:

Postihnutého preneste alebo vyveďte na čerstvý vzduch, uložte ho do stabilizovanej polohy a uvoľnite mu tesné súčasti odevu. Pri zástave dychu okamžite podajte umelé dýchanie. Postihnuté miesta na tele hneď opláchnite vodou a pokryte ich sterilným obvazom, natrite omrznuté miesta, zasiahnuté oči vyplachujte nekontaminovanou vodou asi 10 – 15 minút smerom od nosa. Odstráňte kontaminovaný odev. Postihnutého nesmiete nechať prechladnúť a musí byť v kľude. Privolajte lekársku pomoc.

Zákaz fajčenia!!!

Chlór:

- je žltozelený, nehorľavý plyn štiplavého zápachu, ťažší ako vzduch, jedovatý a žieravý, pri styku s vlhkým vzduchom tvorí hmly (reaguje s vodnou parou). V kvapalnom skupenstve je slabo zažltnutá kvapalina. Zlučuje sa takmer so všetkými prvkami, prudko s organickými látkami!!!

Charakteristika možného ohrozenia zdravia :

Nadýchnutie chlórrom vedie k silnému inhalačnému zasiahnutiu (ťažké poleptanie slizníc, dýchacích ciest, pľúc a očí). Vyvoláva pocit dusenia. Pri silných koncentráciách dochádza až k poleptaniu pľúcnych tkanív. Jeho účinky môžu mať omeškanie až dva dni. Môže vyvolať aj podráždenie pokožky. V kvapalnom skupenstve môže spôsobiť omrzliny.

Prvá pomoc:

Postihnutého preneste alebo vyveďte na čerstvý vzduch, uložte ho do stabilizovanej polohy a uvoľnite mu tesné súčasti odevu. Pri zástave dychu okamžite podajte umelé dýchanie. Postihnuté miesta na tele hneď opláchnite vodou a pokryte ich sterilným obvazom, natrite

omrznuté miesta, zasiahnuté oči vyplachujte nekontaminovanou vodou alebo 3% roztokom z jedlej sódy, asi 10 – 15 minút smerom od nosa. Odstráňte kontaminovaný odev. Pri poskytovaní pomoci používajte ochranné prostriedky!!! Postihnutého nesmiete nechať prechladnúť a musí byť v klude. Privolajte lekársku pomoc.
Nepodávajúte tekutiny!!!

c) Nebezpečné vlastnosti a označenie chemických nebezpečných látok - zdrojov ohrozenia

Druh NL (trieda ADR)	Obchodný názov	UN kód	Kemlerov kód	Hazchem kód	Chemické zloženie	vlastnosť NL
2	Amoniak	1005	268	2PE	NH ₃	jedovatý, žieravý plyn
2	Bután	1011	23	2WE	C ₄ H ₁₀	horľavý plyn
2	Chlór	1017	266	2XE	Cl ₂	veľmi jedovatý plyn
2	Etylén kvapalný	1038	223	2WE	C ₂ H ₄	horľavý výbušný plyn
2	Sírovodík	1053	236	2WE	H ₂ S	horľavý jedovatý plyn
2	Oxid siričitý	1079	26	2RE	SO ₂	nehorľavý jedovatý plyn
3	Acetaldehyd	1089	33	2YE	C ₂ H ₄ O	horľavá výbušná kvapalina
3	Sírouhlík	1131	336	3WE	CS ₂	horľavá jedovatá kvapalina
3	Etanol	1170	33	2SSE	C ₂ H ₅ OH	horľavá kvapalina
3	Metanol	1230	336	2PE	CH ₃ OH	horľavá jedovatá kvapalina
6.1	Anilín	1547	60	3X	C ₆ H ₇ N	horľavá jedovatá kvapalina
8	Kyselina chlór vodíková	1789	88	2R	HCl	žieravá kvapalina
8	Kyselina fluor vodíková	1790	886	2PE	HF	žieravá jedovatá kvapalina
8	Kyselina fosforečná	1805	88	2R	H ₃ PO ₄	žieravá kvapalina
8	Hydroxid draselný, pevný	1813	88	2R	KOH	žieravá kvapalina
8	Hydroxid sodný, pevný	1823	88	2R	NaOH	žieravá kvapalina
8	Kyselina sírová	1830	88	2P	H ₂ SO ₄	žieravá kvapalina
8	Oleum	1831	X886	4WE	H ₂ SO ₄ + SO ₃	žieravá jedovatá kvapalina
8	Kyselina dusičná	2031	886	2PE	HNO ₃	žieravá jedovatá kvapalina
2	Čpavok rozpust. vo vode	2073	268	2PE	NH ₄ OH	žieravá jedovatá kvapalina
6.1	Fenol, roztavený	2312	68	2X	C ₆ H ₆ O	horľavá jedovatá kvapalina
8	Kyselina octová, ľadová	2789	83	2P	C ₂ H ₄ O ₂	horľavá jedovatá kvapalina

d) Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach

1. Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva na území okresu Dolný Kubín pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti sa technicky vykonáva:

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva dvoma **varovnými signálmi**

a) „VŠEOBECNÉ OHROZENIE“ = dvojminútový kolísavý tón sirén

- pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

b) „OHROZENIE VODOU“ = šesťminútový stály tón sirén

- pri ohrození ničivými účinkami vody.

Koniec ohrozenia a koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom **„KONIEC OHROZENIA“**, t.j. **dvojminútovým stálym tónom sirén** bez opakovania.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne dopĺňajú **hovorenou informáciou** prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku a druhu mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

2. Záchranné práce

Záchranné práce po vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky vykonávajú základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému (hasičské a záchranné zbory, záchranná zdravotná služba, útvary Policajného zboru a kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany) a ostatné záchranné zložky (jednotky Armády SR, obecné hasičské zbory, závodné hasičské zbory, jednotky civilnej ochrany, mestská polícia a SČK).

Územie postihnuté účinkami havárie s únikom chemickej nebezpečnej látky je charakterizované postihnutím a ohrozením osôb, zvierat, ovzdušia, terénu, vody a potravín.

Pri vykonávaní záchranných prác sa vychádza predovšetkým z toho, aby pri zaistenej bezpečnosti osôb vykonávajúcich záchranné práce bola účinne poskytnutá prvá pomoc postihnutým osobám a zabránilo sa vzniku ďalších škôd.

Činnosť pri záchranných prácach, po vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky, obsahuje najmä:

1. varovanie obyvateľstva a vyzvanie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
2. vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
3. individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,

4. poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
5. kontrolu kontaminovania osôb, územia, ovzdušia a budov,
6. hygienickú očistu postihnutých osôb,
7. likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
8. špeciálnu očistu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
9. reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
10. uzavretie postihnutého územia,
11. ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
12. odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
13. poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
14. pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
15. zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
16. uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
17. psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

e) Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

1. Povinnosti a pôsobnosť

Fyzické osoby sú pre prípad mimoriadnej udalosti povinné:

- zúčastniť sa na plnení úloh civilnej ochrany, ktoré sa vyžadujú v záujme ochrany života, zdravia a majetku v čase mimoriadnej udalosti,
- dodržiavať pokyny okresných úradov, obcí ako aj iných určených právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov,
- riadiť sa pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia,
- vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú, s nárokom na ich vrátenie alebo náhradu,
- poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

Právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok, sú povinní:

- zabezpečovať ochranu svojich zamestnancov, osôb prevzatých do starostlivosti a osôb, ktoré môžu ohroziť,
- poskytovať okresným úradom a obciam, na ktorých území pôsobia, informácie o nebezpečenstve, jeho rozsahu, spôsobe ochrany a likvidácii následkov,
- spolupracovať s okresnými úradmi a obcami pri riešení ochrany obyvateľstva,
- vykonávať hlásnu službu pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú,
- zriaďovať a udržiavať ochranné stavby pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti a prostriedky varovania,
- pri mimoriadnej udalosti vyhlásiť a uskutočniť evakuáciu svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a neodkladne o tom informovať obec, na ktorej území pôsobia,
- zabezpečiť na vlastné náklady špeciálne prostriedky individuálnej ochrany pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti podľa druhu nebezpečnej látky, ktorou môžu ohroziť život alebo zdravie,
- zabezpečiť výdaj materiálu civilnej ochrany pre vlastné jednotky civilnej ochrany a jednotky civilnej ochrany vytvorené pre potreby územia a prostriedkov individuálnej ochrany pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,
- poskytnúť pri mimoriadnych udalostiach orgánom štátnej správy alebo obciam vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,
- pri vzniku mimoriadnej udalosti vyhlasujú režim života a neodkladne o tom informujú okresný úrad a obec, na ktorej území pôsobia.

Mesto a obce sú pre prípad mimoriadnej udalosti povinné:

- riadiť záchranné práce, koordinovať plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, fyzickými osobami - podnikateľmi a s ostatnými fyzickými osobami,
- zabezpečovať výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadených obcou, ktoré sú nasadené na záchranné práce podľa potreby,
- vykonávať včasné varovanie obyvateľov na území obce,

- poskytovať nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,
- vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať evakuáciu a poskytovať núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie evakuovaným,
- vyhlasovať a odvolávať mimoriadnu situáciu a ustanovovať režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informovať okresný úrad,
- viesť evidenciu evakuovaných osôb,
- zabezpečovať zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií okresnému úradu a obyvateľstvu na území obce.

Okresný úrad je pre prípad mimoriadnej udalosti povinný:

- riadiť záchranné práce, ak nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí;
- prednosta okresného úradu je oprávnený ukladať úlohy a vydávať príkazy vedúcim iných štátnych orgánov, starostom obcí, štatutárnym orgánom právnických osôb a fyzickým osobám vo svojom územnom obvode súvisiace s riadením záchranných prác,
- plánovať, vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať evakuáciu, ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov alebo obcí,
- analyzovať a vyhodnocovať opatrenia vykonávané na riešenie mimoriadnej udalosti, škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a náklady vynaložené na vykonanie záchranných prác,
- riadiť informačný systém civilnej ochrany (zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií) a plniť jeho úlohy,
- vyhlasovať a odvolávať mimoriadnu situáciu vo svojom územnom obvode, ak rozsah mimoriadnej udalosti presahuje územný obvod okresného úradu,
- o vyhlásení mimoriadnej situácie úrad neodkladne informovať štátne orgány, samosprávny kraj, obce, Policajný zbor, Hasičský a záchranný zbor a ozbrojené sily Slovenskej republiky.

2. Protichemické opatrenia

Mesto Dolný Kubín na základe analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom chemickej nebezpečnej látky plánuje, ktoré protichemické opatrenia sa budú realizovať v rámci jeho pôsobnosti, koordinuje realizáciu protichemických opatrení, ktoré sú potrebné na likvidáciu úniku nebezpečných látok, ak tieto opatrenia nepatria do pôsobnosti iných orgánov štátnej správy, prevádzkovateľa, podnikateľov alebo obce, vymedzuje pre každý zdroj ohrozenia protichemické opatrenia, ktoré prevádzkovateľ zabezpečuje na ochranu obyvateľstva, usmerňuje ostatné právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov v oblasti ohrozenia, ktoré protichemické opatrenia je potrebné zabezpečiť pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti,

Na možný vznik mimoriadnej udalosti s únikom chemickej nebezpečnej látky na území mesta Dolný Kubín sú protichemické opatrenia nasledovné:

- monitorovanie územia,
- varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb,
- evakuácia a ukrytie osôb,
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť,
- individuálna ochrana osôb,
- hygienická očista osôb,
- dekontaminácia terénu, budov a materiálu,

- likvidácia úniku nebezpečných látok a zamedzenie ich nekontrolovaného šírenia,
- zákaz a regulácia spotreby kontaminovaných potravín, vody a krmív,
- veterinárne opatrenia,
- opatrenia na zabezpečenie záchranných prác.

3. Základné pravidlá režimu života obyvateľstva pri havárii s únikom chemickej nebezpečnej látky

Nebezpečné chemické látky sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi a toxikologickými vlastnosťami spôsobujú poškodenie centrálného nervového systému, dýchacích orgánov, zažívacieho traktu, poškodenie kože alebo narušujú metabolizmus postihnutých osôb. V prípade havárie spojenej s únikom nebezpečných chemických látok pôsobia na okolie v podobe plynu alebo výparov. Únik môže byť spôsobený deštrukciou stacionárneho zdroja alebo z mobilného zdroja pri preprave automobilmi a železničnými vagónmi.

Po odznení varovného signálu civilnej ochrany „**VŠEOBECNÉ OHROZENIE**“ (dvojminútový kolísavý tón sirény, ktorý sa po odznení dopĺňa 3 x hovorenou informáciou „**POZOR, CHEMICKÉ OHROZENIE**“ prostriedkami varovania, ak prostriedok varovania umožňuje reprodukovať hovorené informácie a slovnou informáciou vo vysielaní rozhlasových staníc a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch obce), je potrebné vykonať tieto opatrenia:

- osoby nachádzajúce sa na voľnom teréne zabezpečiť si ihneď ochranu dýchacích ciest improvizovanými prostriedkami (vlhká tkanina, šatka, vreckovka a pod.), opustiť ohrozený priestor podľa možnosti kolmo na smer vetra, vyhľadať v blízkej budove úkrytie v miestnosti na záveternej strane smeru vetra a čo najvyššie nad terénom s čo najnižším počtom otvorov a vyčkať na ďalšie pokyny,
- osoby v dopravných prostriedkoch okamžite uzatvoriť všetky otvory (okná, vetracie systémy, vypnúť klimatizáciu a pod.) a okamžite opustiť ohrozenú oblasť,
- obyvateľstvo v bytoch uzatvoriť a čo najlepšie utesniť všetky okná, dvere, ventilačné otvory a pripraviť si improvizované prostriedky (vlhký uterák, šatka, vreckovka a pod.),
- sledovať relácie obecného (mestského) rozhlasu, zapnúť regionálny rozhlas a televíziu,
- prednostne poskytnúť pomoc starým, nemocným, zraneným a invalidným osobám, deťom, tehotným ženám a podľa svojich možností poskytnúť úkrytie vo svojom byte a dome aj iným osobám v núdzi,
- prednostne chrániť vlastný život a zdravie, svojich blízkych aj ostatných osôb, až následne zvieratá, majetok a životné prostredie,
- pripraviť si evakuačnú batožinu v rozsahu podľa časového obmedzenia pobytu osôb na ohrozenom území pri vyhlásení evakuácie (krátkodobu s možným návratom do 72 h, dlhodobu s možným návratom po 72 h), hmotnosť evakuačnej batožiny je do 25 kg pre deti a do 50 kg pre dospelých a odporúčané zloženie je:
  - osobné doklady, dôležité dokumenty, peniaze, cennosti,
  - osobné lieky a nevyhnutné zdravotnícke potreby,
  - základné potraviny na 2 - 3 dni, čaj, vodu,
  - predmety osobnej hygieny a dennej potreby,
  - náhradná bielizeň, odev, obuv, nepremokavý plášť,
  - prikrývka, spací vak,
  - vrecková lampa, sviečka a zápalky,
  - ďalšie nevyhnutné osobné veci (mobilný telefón, pre deti pribaliť hračky),

- opustiť budovy len v prípade vykonávanej evakuácie, resp. po rozptyle nebezpečnej látky podľa pokynov mesta,
- konať pokojne, s rozvahou a bez paniky a nerozširovať vo svojom okolí neoverené správy a informácie, nezľahčovať, nepodceňovať ani nepreceňovať riziká a možné následky vzniknutej mimoriadnej udalosti, zbytočne netelefonovať a tým uvoľniť telefónne linky a mobilné siete pre záchranné jednotky,
- vo vnútri domu (bytu) ukryť výlučne nekontaminované domáce zvieratá a tieto nevypúšťať von do kontaminovaného (ohrozeného) terénu,
- pri evakuácii vlastným motorovým vozidlom automobil podľa možnosti naplno obsadiť a to aj cudzími osobami,
- pred opustením bytu uzatvoriť hlavné uzávery plynu a vody, vypnúť elektrické spotrebiče (okrem chladničiek a mrazničiek), uhasiť otvorený oheň v šporákoch a kotloch ústredného kúrenia na drevo alebo uhlie, utesniť a uzamknúť byt (dom),
- na dverách, príp. na inom viditeľnom mieste nechať odkaz o novom pobyte,
- nestrácať čas vyhľadávaním svojich detí v materských a základných školách, zdravotníckych a iných zariadeniach, ani ďalších rodinných príslušníkov (deti a nemocní budú evakuovaní so zariadením, v ktorom sa v čase vyhlásenia evakuácie nachádzali), zlučovanie rodín sa bude uskutočňovať v evakuačných zariadeniach,
- informovať sa o uzatvorených oblastiach a komunikáciách,
- pri evakuácii z ohrozeného územia sa oboznámiť s trasami, evakuačnými zariadeniami a miestami núdzového ubytovania a núdzového stravovania,
- ďalej sa informovať o miestach poskytovania prvej predlekárskej pomoci a prvej lekárskej pomoci, o spôsoboch a miestach vykonávania hygienickej očisty osôb, o pokynoch na veterinárne opatrenia na úseku veterinárnej starostlivosti a o pokynoch na vykonanie špeciálnej očisty terénu, budov a materiálu,
- dodržiavať pokyny personálu CO a ďalších záchranných zložiek, orgánov štátnej správy a samosprávy.

4. Informačná služba

Odovzdávanie informácií sa vykonáva v súlade s vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov nasledovne:

- ihneď po zistení mimoriadnej udalosti s udaním druhu, miesta a času vzniku, následkov, vykonaných opatrení a ďalšieho postupu pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti,
- pri vyhlásení a odvolaní mimoriadnej situácie,
- tendencie vývoja mimoriadnej udalosti,
- pri potrebe varovania obyvateľstva a vyznenia osôb,
- na spresnenie údajov po vzniku mimoriadnej udalosti na základe vyžiadania prijímacieho informačného strediska alebo ak dôjde k zmene údajov,
- pri zmenách radiačnej, chemickej alebo biologickej situácie a zmenách meteorologickej a hydrologickej situácie,
- ihneď o dosiahnutí pohotovosti evakuačnej komisie a evakuačných zariadení, o začatí a skončení evakuácie a o udalostiach narušujúcich priebeh evakuácie,
- denne k času 06,00 hod. a 18,00 hod. o stave a priebehu evakuácie a o stave a priebehu záchranných prác po vyhlásení mimoriadnej situácie,
- ihneď predkladať mimoriadne informácie o čase, stave začatia alebo skončenia záchranných prác a o udalostiach, ktoré narušujú vykonávanie záchranných prác.

f) Podrobnosti, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva

Vypracúvať plány ochrany obyvateľstva sú povinné:

- **právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia**, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť život, zdravie alebo majetok, vypracúvajú plán ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v rozsahu určenom Okresným úradom Dolný Kubín, podľa § 16 ods. 3 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. Sú to tieto objekty:
- **mesto a obce** vypracúva plán ochrany podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v primeranom rozsahu podľa prílohy č. 3 k vyhláske MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.
- **Okresný úrad** - vypracúva plán ochrany podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, v plnom rozsahu podľa prílohy č. 3 k vyhláske MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov.

Kontakty na dotknuté právnické osoby, fyzické osoby - podnikateľov, obce a štátne orgány

Názov objektu, obce, štátneho orgánu	Kontaktná osoba	Telefónne spojenie	
		v pracovnej dobe	v mimoprac. dobe (mobil. telefón)
Zimný štadión Športovcov, 026 01 Dolný Kubín	Ing. Štefan Belvončík	043/ 5862 749 043/ 5823 222	0915 847 514
OVS a. s. Bysterecká ul. 2180, 026 01 Dolný Kubín	Róbert Michalica	043 / 5885 617 043 / 2388 507	0917 516 477
OFZ a. s. Istebné, prevádzka Široká	Ing. Juraj Kvietok	043 / 580 41 11	043 / 580 41 11
Okresný úrad Dolný Kubín, Námestie slobody 1	zamestnanec v pracovnej pohotovosti	043/ 5863 470	0905 737 113
Mestský úrad Dolný Kubín Hviezdoslavovo námestie 1651/2	Ing. Anton Michalica	043/5814 454	043/5814 456 0918738303
OR HaZZ Dolný Kubín Matúškova 1636/13	kpt. Mgr. Dušan Bakoš	043/5812310	0907803640

g) Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Údaje uvedené v „Informáciách pre verejnosť“ nepodliehajú žiadnym obmedzeniam, ktoré vyplývajú z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.